

paxat

DITT MAGASIN FRÅN SVENSKA KYRKAN I VÄRNAMO

Tema nr 2 2024:

människovärde

Svenska kyrkan

Ledare

Att skapa en omänniska

Hur du talar om din medmänniska påverkar vem du själv är och blir.

Det första du måste göra när du skapar din fiende är att avhumanisera honom eller henne till något annat än människa. Det andra du måste göra är att få din fiende till att bli ett problem som måste lösas. När dessa båda processer är klara har du stängt av din allra vackraste mänskliga egenskap; medmänskligheten – och plötsligt är det fritt fram att förtala eller i värsta fall döda din fiende – det enda du gör är ju att lösa ett problem som måste lösas. Så enkelt!

Den här processen är obehagligt lätt att genomföra. Den sker på individnivå hos oss alla, men den genomförs också kollektivt. Vi kan alla förfasas över vad som hände i Nazityskland, Sovjetunionen eller Kina, när människor plötsligt bara blev problem eller ekvationer att lösa med den konsekvensen att miljontals människor mördades. Plötsligt blev det omöjliga så enkelt och självklart. Det var först efteråt man förfasades.

Av den historien har vi inte lärt oss något.

I dag ser vi hur främlingsfientligheten återigen frodas i den politiska debatten. Man kategoriserar grupper och dömer dem på förhand. Plötsligt finns inte individerna utan bara gruppen och gruppen är definierad som ett problem som skall lösas. Även goda människor dras med i det kollektiva fördömandet – ”vi vet ju hur det är!”, säger man. Men vi vet inget.

Ibland uppstår ett särskilt ömmande fall – ett barn som utsätts för orättvisa – och då är det som om den inestängda humaniteten plötsligt slår upp portarna i de stängda hjärtana och man reagerar; ”så här får man väl ändå inte göra”, ropar man. Men det som nu plötsligt uppenbaras sker hela tiden utan att vi låtsas om det eftersom vi glömt att dem vi talar om som problem är just människor.

Det går snabbt att stänga våra hjärtan och få dem kalla, det behövs bara lite likgiltighet och passivitet, lite fördomar och lite indignation så har du receptet på hur man förvandlar en medmänniska till en omänniska.

Kyrkans ständiga uppgift är att hålla våra hjärtan öppna och varma. Vi vet nämligen vad som sker i världen så fort det blir mörkt och stängt i vårt inre. Kyrkans uppgift är att förvalta den mänskliga värdighet Gud gett åt varje människa, kosta vad det kosta vill.

Pär-Magnus Möller
kyrkoherde

ÖPPETTIDER EXPEDITIONEN

Våra telefontider är:

Måndag 10-12
Tisdag 10-12
Onsdag Stängt
Torsdag 10-12
Fredag 10-12

Telefon: 0370-30 04 00

Kontaktuppgifter till enskilda anställda finns på vår hemsida svenskakyrkan.se/varnamo. Eller ring växel, så kopplar vi dig.

Vi svarar även på kyrkogårdsärenden.

Det går också bra att maila till oss:
varnamo.forsamling@svenskakyrkan.se

PAXAT

Denna tidning ges ut av Svenska kyrkan i Värnamo. **TELEFON** 0370-30 04 00 **ADRESS** Paxat, Box 624, 331 26 Värnamo **E-POST** varnamo.forsamling@svenskakyrkan.se **HEMSIDA** svenskakyrkan.se/varnamo **ANSVARIG UTGIVARE** Pär-Magnus Möller **LAYOUT** João Figueiredo **OMSLAGSFOTO** João Figueiredo **FOTO IKON**, Pixabay, Unsplash, Pexels, Wikimedia Commons (om inget annat anges) **TRYCK** Värnamo Ljuskopiering AB **UPPLAGA** ca 11 000 ex. Tidningen delas ut till alla hushåll inom Värnamo församling. Nästa nummer kommer i september.

Innehåll

5. Axplock
6. Barmhärthigheten är ledstjärnan
10. Hjärta för barn
12. Det var en gång en vision
14. På gång
16. Vem är min nästa?
18. Fairtrade – för miljön och för människovärdet
19. Sommarmusik 2024
20. Person i fokus: Sakina Ntibanyitesha
22. Konfirmation 2024 / 2025
23. Betraktelse
24. Rättvist butik, café & secondhand, Sommarkyrkor
25. ACT – 150 år
26. Kyrkogårdsförvaltningen informerar
28. Sommarkryss

12

DET VAR EN GÅNG EN VISION
– Pelarsalen firar tio år! Är du med?

16

VEM ÄR MIN NÄSTA?
– Miljögruppen tipsar!

6

BARMHÄRTIGHETEN
ÄR LEDSTJÄRNAN
– Maria Ekdahl
intervjuar Dan och Kerstin
från Hela Människan

20

PERSON I FOKUS: SAKINA NTIBANYITESHA
– En dröm om ett barnhem i Burundi

10

HJÄRTA FÖR BARN
– En tålig kärlek som inte ger upp så lätt

23

BETRAKTELSE
– Likt vårdagssol i morgonglöd

Redaktörens förord

Mellan alltmer invecklade algoritmer, hisnande AI-genombrott och svindlande politiska utspel kan det ibland vara lätt för oss medmänniskor att glömma bort vårt mänskliga tillstånd.

Det är precis det vi försöker påminna er alla om med detta nummer av PAXAT, vars tema för detta nummer är just Människovärde. Vi försöker göra det genom att lyfta några av de insatser som vi gör här i Värnamo församling som riktar sig mot människor i utsatthet.

De som inte är glamorösa nog för att synas i olika sociala medier-flöden eller gammalmediebrus, dem som olika beslutsfattare glömmar bort, de som har förlorat allt i livet eller de som inte längre kan räkna med någon annan. Även de har ett grundläggande människovärde. Även dem är det värt att kämpa för, i ur och skur. För att det är det vi tror på och det är det vi gör!

Vad vore vi utan medmänsklighet?

Medmänsklighet är inte bara ett fint ord vi bär med oss, den är framförallt tankar och handlingar. Hur vi tänker om varandra och vad vi väljer att tycka och göra i vår vardag. Vilka konsekvenser har mina tankar, ord, val och handlingar för någon annans liv?

Jag hoppas att med detta nummer av PAXAT kan vi inspirera er att fundera oftare på människovärdet. Vad kan var och en av oss göra? Ofta krävs det inga stora insatser. Om du också blir sugen på att bidra på något sätt till några av våra verksamheter, ska du absolut inte tveka att höra av dig till vår växel. Tillsammans ser vi till att medmänskligheten lever vidare och att vi värnar om människovärdet i vårt samhälle.

Trevlig läsning!

João Figueiredo, kommunikatör

TANKAR OCH IDÉER!

Har du tips, tankar och idéer på sådant som du skulle önska att vi tar upp i tidningen? Välkommen att höra av dig:

E-post: joao.figueiredo@svenskakyrkan.se
Tfn: 0370-30 04 38

BARN OCH UNGDOM

BABYRYTMIKEN "TRYGGA RÄKAN"

i S:t Johannes kyrka, torsdagar förmiddag. Vi erbjuder två grupper, åldersindelningen är 3-8 mån och 8-16 mån vid start. Anmälan via svenskakyrkan.se/varnamo. Nya grupper varje termin.

RYTMIKGRUPPEN "HIMMELBITARNA"

i S:t Johannes kyrka, måndagar 16.30-17.45. För barn 1-3 år tillsammans med vuxen. Anmälan via svenskakyrkan.se/varnamo. Nya grupper varje termin.

ÖPPNA FÖRSKOLAN "KYRKIS"

i S:t Johannes kyrka, öppet måndagar 09.30-12. För dig med barn i åldern 0-6 år. Vi leker, har sångstund, pysslar och så finns det fika till självkostnadspris. Öppen grupp, ingen anmälan.

AFTER SCHOOL

i S:t Johannes kyrka, måndagar 14.30-17. Blandade aktiviteter för barn åk 2-5. I Fryele församlingshem varannan onsdag kl 15-16.30. Blandade aktiviteter för barn åk 1-6.

AMASING

i S:t Johannes kyrka. Kören för dig i åk 8 och uppåt. Vi sjunger pop, gospel, ballader och lite vad vi önskar för tillfället. Måndagar 18-19.

SÖNDAGSSKOLA/BARNKYRKA

i S:t Johannes kyrka, i samband med gudstjänst söndagar kl 10. För alla barn från 3 år. Varannan vecka, jämna veckor.

UNGDOMSGRUPPEN LUX

i Värnamo församlingshem, torsdagar kl 18.30-21. För ungdomar åk 8 och uppåt. Vi träffas för att umgås, fika, ha andakt och hitta på roliga grejer tillsammans.

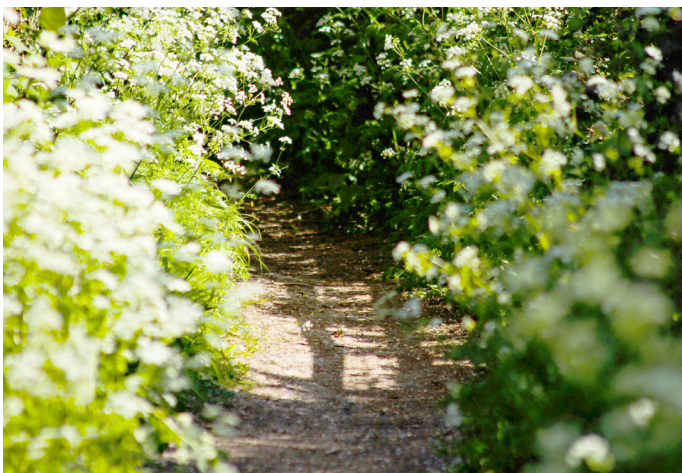
TISDAGSGRUPPEN FUNKIS

i Värnamo församlingshem, var tredje tisdag kl 18.30-20. Roliga och blandade aktiviteter för ungdomar och vuxna med funktionsvariation.

(Startdatum till hösten: se vår hemsida)

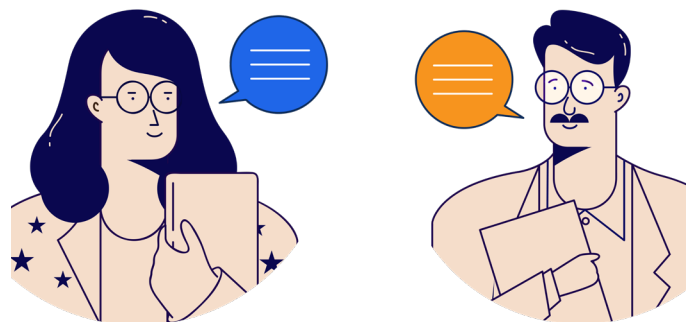
Se svenskakyrkan.se/varnamo för höstens startdatum mer info och kontaktuppgifter.

Samtal om sorg

Har du förlorat någon anhörig? Känns det tungt i livet efter ett dödsfall i din närhet? Det finns ett liv efter döden – också för de som blir kvar. I kyrkan finns plats för sorg, och stöd för dig som lever vidare. Kontakta gärna Ritha Gavelli, präst: Tel: 0370-300 423 / E-post: ritha.gavelli@svenskakyrkan.se

Värnamo församlings Quizz-serie efter sommaren!

Har du massor av svar, men ingen som frågar dig något? Quiza då med oss! Bilda ett lag om 2-3 personer och ge det ett kul namn! Har du inget lag – kom ändå! Fina priser från Rättvist butik.

Torsdag	8/8	S:t Johanneskyrkan
Måndag	9/9	Fryele församlingshem
Torsdag	10/10	Värnamo församlingshem
Måndag	11/11	S:t Johanneskyrkan
Torsdag	12/12	Fryele församlingshem

Kl 17.30-19.00. För frågor eller anmälan ring eller mejla Stefan Hedenborg: 0370-300 441 eller stefan.hedenborg@svenskakyrkan.se

AXPLOCK

Save the date!

I höst 20-21 sep blir det församlingssläger för alla åldrar på Tallnäs stiftsgård. Det blir föredrag, samlingar för barn och unga, god mat, vandringar i naturen, "vi gör något med händerna" och mycket mer! Detaljerad info kommer i nästa paxat, på vår hemsida och sociala kanaler.

Midsommargudstjänst

Midsommardagen 22/6 firar vi gemensam midsommargudstjänst 16.00 i Nydala klosterträdgård. Vid dåligt väder är vi inne i klosterkyrkan. Ta gärna med dig en fikakorg. Välkommen!

Svenska kyrkans unga Värnamo

Vi är en demokratisk rörelse av barn och ungdomar i Svenska kyrkan. Med den kristna tro i centrum vill vi växa i tro och ansvar. Vi har under året arbetat för att främja ungdomsverksamheten och få fler unga att trivas i kyrkans miljöer. Vi träffas på torsdagar i församlingshemmet 18:30 (Lux).

Vi är redan mer än 50 medlemmar, men vi vill bli fler!

Alla välkomnas att bidra och stötta vårt arbete genom att bli stödmedlem. Är man under 30 år kan man bli "vanlig medlem". Nyfiken? Mejla oss gärna på skuvarnamo@gmail.com och kom igång!

Barmhärtigheten är ledstjärnan

Det intressanta är att när vi hjälper andra hjälper det också oss att växa som människor. Vi inser att det lika gärna kunde varit vi som varit i deras situation.

När man kliver in på Hela Människans café på Pilgatan 5 möts man av ett sorl av människor. Här ser man människor i samtal över en kopp kaffe, någon läser tidningen och någon laddar sin telefon. Man delar goda nyheter och får prata av sig om det som är jobbigt. Här finns en varm atmosfär av människor som hjälper varandra, och finns till för varandra. I caféet kan man handla en god smörgås, kaffe och en god kaka. Framåt lunchtid serveras lunch. Allt till förmånliga priser.

Just idag samtalar jag med Dan Lindau, verksamhetschef, och Kerstin Berggren, diakon, som berättar mer om verksamheten.

Vilka kommer till Hela Människan?

– Till verksamheten kommer gäster med olika livsförhållanden. En del kämpar med ekonomin andra med ensamhet, psykisk ohälsa eller missbruk av olika slag. Det kan gå fort från ett stabilt liv till ett liv i utanförskap. Man kan ha haft familj och fast arbete, men så händer något, tex en smärtproblematik, som gör att man fastnar i ett missbruk av tabletter, och därifrån är steget inte så långt till ökat missbruk, skilsmässa och att förlora sitt arbete. Andra som kommer hit har erfarenhet av att ha haft bekymmer tidigare i livet, blivit hjälpta, och vill nu själva finnas till stöd för sina medmänniskor.

Kan du berätta mer om verksamheten?

Verksamheten bedrivs av 26 kyrkor i vårt närområde som är huvudmän, där Svenska kyrkan är en. Det finns anställd personal, men verksamheten bygger mycket på alla volontärer som troget deltar i de olika delarna av verksamheten.

Förutom caféet har vi matutdelning, andakter, lunchservering, klädförråd, utflykter, helgmål, och andra samlingar. Till klädförrådet kan den som behöver boka en tid för att få välja kläder till sig och sin familj.

En grupp volontärer jobbar enbart med detta. Utflykterna kan tex vara till Store Mosse eller till ett museum. Detta ger bra gemenskap, ett fint avbrott från vardagen och goda minnen att dela tillsammans. Samtalsgrupperna tar upp livsnära frågor som exempelvis tillit, förlåtelse och självkänsla.

Just nu renoveras vårt kök, för att kunna servera lunch varje vardag. Det nya köket ser vi verkligen fram emot! Akutboendet som tidigare bedrivits i kommunens lokaler ska framöver bedrivas i våra egna lokaler efter att alla tillstånd är på plats. Gästerna som kommer till oss behöver också ofta hjälp med personligt stöd vid myndighets och vårdkontakter. Vi bistår också med andra praktiska saker, tex när någon behöver byta lägenhet.

Vårt barn- och ungdomsarbete "Hjärta För Barn" finns i egna lokaler på Lasarettsgatan 8.

Hur bemöter ni dem som kommer?

"För oss är barmhärtighet en ledstjärna" säger Dan och Kerstin samtidigt.

Det intressanta är att när vi hjälper andra hjälper det också

oss att växa som människor. Vi inser att det lika gärna kunde varit vi som varit i deras situation. Vi brukar se det som att vi är gåvor till varandra, när vi går vi hem efter en arbetsdag vet vi ofta inte vem av oss som blivit mest hjälpt, den som fått en matkasse eller den som delat ut den.

I en verksamhet som vår vill vi se varje människa med hans eller hennes unika förutsättningar. Vi vill vinna deras förtroende, så att vi kan förstå och tillgodose deras behov på bästa sätt. Därför är det viktigt att vår miljö präglas av en hemkänsla och god atmosfär. Att med öppet hjärta lyssna på någon annans berättelse är oerhört viktigt. En del av dem som kommer till oss har ett pågående missbruk, andra inte, men hos oss är alla välkomna. Så länge man inte stör någon annan och är snäll mot varandra, utan kränkningar mot andra eller dåligt beteende får man vara här. Om en gäst betar sig illa, får man vid nästa tillfälle prata ut om det som skett och be om förlåtelse, och det brukar fungera bra. Denna enda regel "att vara snäll mot andra" är vi bestämda med, men också något som alla kan leva upp till. En del vill förändra sitt liv och där får vi också finnas med. Då kan man få hjälpa till i verksamheten och bli en viktig kugge i det arbete som utförs. Att utifrån sina förutsättningar få en chans att arbeta praktiskt är också viktigt. Det kan handla om att följa med och hämta mat eller att städa. Detta stärker gemenskapen och det stärker också tron på sig själv.

Hos oss får alla människor plats, utan rangordning. Hela vårt arbete vilar på kristen tro, men för den som kommer till oss är det fritt att dela vår tro eller inte. Hit är alla välkomna!

På vilket sätt kan man stödja verksamheten?

I vår verksamhet har vi ett stort gäng volontärer som spelar en avgörande roll i verksamheten. Utan dem klarar vi inte av att upprätthålla alla de saker vi gör idag. Volontärer kan tex hjälpa till i klädförrådet, med städning, vara med på utflykter, laga mat eller hjälpa till på caféet! Man kan också ge en ekonomisk gåva eller skänka kläder till klädförrådet där det ständigt behövs påfyllning av hela och rena kläder. Hör gärna av dig om du vill hjälpa till!

Från toppen till botten:

Hela Människans lokaler på Pilgatan 5, nytt kök på gång, diakon Kerstin Berggren tänder ljus i stora salen.

TEXT: MARIA EKDAHL
FOTO: JOÃO FIGUEIREDO

1. Jag behövde en nästa, var du där, var du där?

Varken tro eller ras eller namn sätter gränser, var du där?

2. Jag var hungrig och törstig, var du där, var du där?
Varken...

3. Jag behövde din hjälp, var du där, var du där?
Varken...

4. Du kan resa långt bort, och jag är där, jag är där.
Varken...

SV.PS 97

TEXT: S. Carter 1962, A. Frostenson
1968 **MUSIK:** S. Carter 1965

Varken tro eller ras eller namn sätter gränser, var du där?

Hjärta för barn

Hjärta för barn är en hjälpverksamhet för barn och unga som ligger mitt i Värnamo och är en del av Hela Människan-LP Finnveden.

Sen några år är jag själv en av ledarna på Hjärta för barn och det känns därför lite speciellt att intervjua mina egna kollegor Sofie Manfredsson och Maria Ekdahl om verksamheten som betyder så mycket för mig.

För mig är Hjärta för barn starkt förknippat med kärlek och omsorg. Det är en plats som innehåller mycket, det är både fest och vardag.

Ofta är barnen sams, det är väldigt mycket som är bra och det finns verkliga högtidsstunder. Men här ryms också allt det andra, som vardagen där osten ser ut som en skateboardramp och barnen har tömt skorna på sand precis innanför dörren.

Och mitt i allt det röriga och halvfärdiga finns också en tålig kärlek som inte ger upp så lätt. Här finns volontärerna. Här finns de hoppfulla livsberättelserna som vittnar om att allt inte är mörkt, att det ofta går bra och att sista ordet ännu inte är sagt...

Så, tack Sofie och Maria för det ni gör och tack för att jag får intervjua er!

Ni arbetar ju sedan förra året på Hjärta för barn men vilka är ni?

Maria: Jag har jobbat med ganska många olika saker, varav de senaste åtta åren på förskola, men jag är också utbildad arbetsterapeut och har jobbat en liten sväng på Arbetsförmedlingen. Jag har alltid känt att jag vill vara på platser där jag kan få göra skillnad för andra människor.

Sofie: Jag gillar också att jobba med människor och den senaste tiden har jag jobbat som sjuksköterska, men nu var jag redo att pröva något nytt. Det finns likheter mellan sjuksköterskeyrket och uppdraget på Hjärta för barn, för här möter jag också människor som inte mår så bra.

För vem är Hjärta för barn till för?

Sofie: Vi finns till för de som lever med krångel i familjen eller krångel med sig

själva. Det kan exempelvis handla om missbruk av alkohol och droger, psykisk ohälsa, sjukdom, avsaknad av förälder eller att man har hamnat i kläm vid en skilsmässa.

Maria: Det vi ser är att de som kommer till oss ofta har ganska mycket krångel. De olika delarna i livet hänger ihop och man har därför bekymmer inom många områden samtidigt.

På vilka sätt försöker ni göra livet bättre för de som besöker er?

Maria: Vi försöker ge barnen och ungdomarna ett sammanhang där de kan få träffa andra som har varit med om liknande saker, men också få möjligheten att träffa andra vuxna människor som bryr sig och då tänker jag jättemycket på alla volontärer. Sen gör vi också roliga saker och skrattar tillsammans och får ett avbrott i det som kan vara jobbigt.

Sofie: Vi försöker också ge olika verktyg för att ungdomarna ska kunna hantera sin situation bättre, för det går inte alltid att förändra den.

Vad är det bästa med att jobba i huset?

Maria: Vi får vara med och forma det vi gör ganska mycket själva. Det är också fint att se hur våra relationer fördjupas över tid, för det tar tid att skapa bra relationer när människorna som vi möter många gånger har blivit svikna av sin omgivning.

Sofie: Ja det är helt klart relationerna som är det roligaste med att vara här.

Kan ni bjuda något favoritminne?

Sofie: Jag har ett fint minne av när jag skjutsade ett barn och fick se hur barnet var när det inte hade en massa andra människor omkring sig. Hur personen fick chansen att visa upp väldigt fina sidor av sig själv. Det var starkt för mig. Det är också fint att se när någon har blivit stärkt och vågar gå vidare ut till andra bra sammanhang.

Maria: Jag tänker spontant på ett fint samtal förra veckan där jag fick ta del av en människas livsberättelse efter att ett förtroende fått växa fram under lång tid. Det var jättefint.

Sofie: Jag minns också en mamma till ett av våra barn som hade med sig julklappar till huset för att hon ville

ge tillbaka till oss nu när livet var lite bättre. Att vi försöker göra livet bättre tillsammans.

Har tiden här förändrat er på något sätt?

Maria: Jag tror att vi förändras lite hela tiden och nu ser vi verkligen de svårigheter som finns hos unga människor som är precis mitt ibland oss.

Sofie: Man har faktiskt ingen aning om vad som döljer sig bakom fasaden. Och det vet man ju egentligen, men här blir det tydligt att det kan finnas svårigheter även hos familjer där allt ser normalt ut.

Om ni skulle få drömma helt fritt: Var befinner sig Hjärta för barn om några år?

Sofie: Jag drömmer om att funktionen Hjärta för barn kan få nå lite längre ut i vårt område.

Maria: Jag tänker att om några år så har förhoppningsvis vårt arbetssätt hunnit sätta sig ännu bättre, nu provar och testar vi oss fram och vi funderar mycket på vad som fungerar och hur vi ska möta barnen och tonåringarna på bästa sätt.

Sofie: Det är också en ganska svår fråga eftersom verksamheten har förändrats efter behov och efter sin omgivning. Vi vet ju inte hur världen och behoven ser ut om tio år, utan målet är att kunna möta de behov som finns då.

Vad kan man göra om man vill stötta Hjärta för barn?

Maria: Man kan vara med som volontär och delta regelbundet i någon av våra grupper, men man kan också göra punktsatser. Det går bra att höra av sig till oss och säga att man kan tänka sig att göra saker vid behov. Det skulle kunna vara att tvätta trädgårdsmöbler eller baka en kaka eller ställa upp och skjutsa någon gång.

Sofie: Sen behöver vi alltid ekonomiskt stöd och man får gärna be för Hjärta för barn och alla som är här.

Tack för att ni och Hjärta för barn finns!

Det var en gång en vision...

- nu firar Pelarsalen tio år!

Visionen handlade om att starta en social diakonal verksamhet utöver församlingens traditionella arbete. Det började hösten 2013 i en lokal med anslutande kök i församlingshemmets källarplan – ett café, en bokhandel och försäljning av Fairtradeprodukter, allt i liten skala. Utifrån det rum där verksamheten höll till fick den namnet Pelarsalen och med åren har verksamheten vuxit och utvecklats. Idag finns bageri, café, second hand, trädgård och mjuka och hårda verkstaden, fortfarande med hjärtat i församlingshemmets källare men sedan några år också i en stor lokal på Storgatan och utomhus i Prostgårdens trädgård.

Syftet med verksamheten är densamma nu som då – att skapa utrymme och ge människor en möjlighet att utifrån sina egna förutsättningar få meningsfulla uppgifter och växa som människor. I ett samhälle där produktivitet och effektivitet är norm och där kraven i arbetslivet många gånger är höga är det slags sammanhang som Pelarsalen erbjuder mycket värdefullt. Många deltagare genom åren kan vittna om vilken betydelse det har haft att ingå i verksamheten, tillhöra en gemenskap, få stöd och uppmuntran och utvecklas i sin egen takt.

I ett nummer av Paxat (nr 1/2023) berättar den tidigare deltagaren Michaela om vad Pelarsalen har fått betyda för henne och hon använder ord som trygghet, gemenskap och stöd. Två andra deltagare som berättar om betydelsen av att vara i Pelarsalen är Jon och Matilda. De finns med i en film som spelades in 2023 där Pelarsalen presenteras som en del i Mary-metoden. En metod som vuxit fram genom praktik av sociala verksamheter i Svenska kyrkan. Filmen finns på vår hemsida och du kan läsa mer om Mary-metoden på svenskakyrkan.se, sök på Mary.

Diakonerna Marie Nilsson och Anna Bertilsson inviger Pelarsalen i församlingshemmet i Värnamo, 2014.

Pelarsalens första second hand butik på Vrån.

Pelarsalens första café, Hallongrotta i församlingshemmet i Värnamo

Anette Wiik från P4 Jönköping intervjuar diakon Anna Bertilsson och handledare Marta Everstad.

Pelarsalen bedriver verksamhet i Prostgåden också.

Anna Bertilsson har varit verksamhetsledare för Pelarsalen genom dessa tio år. Hon har mött många glädjeämnen genom åren och också stött på utmaningar, inte minst genom förändringar i samhällets arbetsmarknadspolitik vilket har gjort att förutsättningarna för att driva verksamheten har sett olika ut. Men verksamheten har kunnat fortleva genom med- och motvind och nu är det dags att uppmärksamma jubiléet.

När ska 10-årsjubiléet firas?

Firandet går av stapeln 14–18 maj och vi har alltså lördagsöppet i butiken den veckan, berättar Anna. Det blir

extra festligt i butiken, vi kommer att visa filmen och på olika sätt berätta om verksamheten. Lördagen sammanfaller med Värnamokalaset då många rör sig på stan och vi hoppas många kommer och firar med oss.

Det kommer också att vara öppet hus i Pelarsalens lokaler i församlingshemmet 16 och 17 maj kl 10–12.

Välkommen att vara med och fira Pelarsalen 10 år!

Värnamodagarna 2024

Vi finns med på stan mitt i vimlet.

Kom till vårt tält och fika eller bara prata en stund. Vill du hjälpa till i tältet så ta kontakt med receptionen 0370-300 400.

Låtar om livet

Finders keepers har sin utgångspunkt i singer-songwritertraditionen och spelar Idas och andras låtar om livet, de små och stora frågorna och med en ambition att ta med dig som lyssnar bort en stund.

Bandet är ett gäng återfunna och nyfunna skatter med rötter runt Hillerstorp och Värnamo.

Ida Vesterlund, Samuel Georgsson, Ulrika Lindh och Micke Hurtig.

Fredag 23 augusti
Konsert i Värnamo kyrka 21.00

MORGONBÖN

MÅNDAG-FREDAG

Vi firar morgonbön i Värnamo kyrka 09.00. Sänds även digitalt via Facebook och Youtube.

MÄSSA/GUDSTJÄNST

TISDAG

Mässa i S:t Johannes kyrka 08.15. Sommaruppehåll 25 juni – 20 augusti. Efter sommaruppehållet flyttas denna mässa till Värnamo kyrka. Start 27 augusti 09.00!

ONSDAG

Mässa i Värnamo kyrka 18.00, följt av bibelsamtal i Rättvist butik och café.

LÖRDAG

Helgmålsbön 18.00 i Nydala klosterkyrka.

SÖNDAG

Mässa i S:t Johannes kyrka 10.00. Sommaruppehåll 16 juni – 25 augusti.

Högmässa i Värnamo kyrka 11.00. Sänds även digitalt.

Sommarandakt i prostgårdens trädgård 18.00. 30 juni – 18 augusti. Kaffe/te/soft och glass går att köpa från 17.00.

MUSIKGUDSTJÄNSTER/ KONSERTER

Söndag 5 maj 18.00 i Värnamo kyrka

Orgelkonsert med Samuel Lundback, organist i Älvängen utanför Göteborg. Han ger en orgelkonsert med titeln: "Franskromantik och Folkmelodi", där han framför bland annat egenkomponerad orgelmusik.

Söndag 12 maj 18.00 i Värnamo kyrka

Kammarmusikkonsert med musik av Mozart, Corelli och Dvořák. Detta arrangemang var från början en konsert med Värnamo kammarorkester som tyvärr ställdes in. I stället blir det en kammarmusikkonsert med lite annan besättning. Gottfried Novak, violin.

Lore Vancauwenberghe, violin. Mari Wall Söderhjelm, cello och Annie Hultstein, orgel.

Söndag 16 juni 18.00 i Värnamo kyrka

Välkommen till en konsert med horntrio. Det framförs musik av bland annat Johannes Brahms.

Violin: Gottfried Novak
Valthorn: Elisabeth Lewitzki
Flygel: Carolina Ellbrant

MUSIK I SOMMARKVÄLL

Lördagar 18.00 i Nydala klosterkyrka

29 juni, 13 juli, 27 juli, 3 augusti och 10 augusti. Läs mer om Musik i sommarkväll på sidan 19.

SAMTAL/FÖRDJUPNING

Onsdagar 18.45 i Rättvist butik & café efter veckomässan i Värnamo kyrka.

Bibelsamtal – Detta är en samtalsgrupp där samtalet utgår från den vecka i kyrkoåret vi befinner oss i – tro och liv, texter och traditioner.

Gruppen är både för den som känner sig ny i kyrkans värld och dig som varit med ett tag.

Enkelt fika går att köpa.

Bibelsamtal har sommaruppehåll 26 juni – 31 juli

VANDRING GENOM KYRKOÅRET

Onsdagar 18.45 efter veckomässan i Värnamo kyrka samlas vi i Rättvist Café för samtal. Detta är en samtalsgrupp där samtalet utgår från den vecka i kyrkoåret vi befinner oss i – tro och liv, texter och traditioner. Gruppen är både för dig som känner sig ny i kyrkans värld och dig som varit med ett tag. Enkelt fika går att köpa.

FÖRSAMLINGSKVÄLLAR

Tisdag 16 maj 18.00 i Värnamo församlingshem.

Välkommen till församlingskvällar där vi alla tillsammans diskuterar vad vi vill och vad vi är.

Enkelt fika. Ingen föränmälan.

MÖTESPLATSER

ÖPPET HUS – S:T JOHANNES KYRKA
Onsdagar 14.00 jämna veckor. 29 maj avslutar vi Öppet hus med en resa. Mer information kring resan hittar ni på affischer, vår hemsida och Facebook.

MÖTESPLATS FRYELE – FRYELE FÖRSAMLINGSHEM

Fredagar 10.00–12.00 finns det möjlighet till gemenskap och fika. Sommaruppehåll 21 juni – 30 augusti.

PROMENADGRUPP

Måndagar 14.00 Vi samlas vid Prostsjöns parkering går en runda och avslutar med eget medtaget fika.

SAVE-THE-DATE!

20 – 21 september blir det församlingsläger för alla åldrar på Tallnäs stiftsgård. Det blir föredrag, samlingar för barn och unga, god mat, vandringar i naturen, "vi gör något med händerna" och mycket mer!

Mer detaljerad information kommer i nästa paxat, på vår hemsida och sociala kanaler.

OCH MYCKET MER!

HEMSIDA OCH KONTAKTUPPGIFTER
Du kan läsa mer om våra verksamheter och hitta våra kontaktuppgifter på: svenskakyrkan.se/varnamo.

Där hittar du bland annat information om:

- barnverksamhet
- enskilda samtal
- Pelarsalen
- Rättvist butik, café & seconhand
- och mycket mer.

Gilla oss på Facebook, följ oss på Instagram – svkvarnamo, eller håll utkik på svenskakyrkan.se/varnamo för uppdaterad information. Du kan också prenumerera på vår Youtube kanal – [@vmoforsamling](https://vmoforsamling) för livesändningar.

Miljö- gruppen tipsar!

Vem är min nästa?

Det är mänskligt att bry sig mest om den som står en närmast. Det är en större utmaning att bry sig om en okänd person.

Vad bär den obekante gudstjänstbesökaren på för tankar och känslor? Finns där obearbetad sorg efter en saknad eller kanske oerhörd lättnad över ett positivt besked? Vågar jag säga hej? Vill jag lyssna?

Varför sitter alltid den där kvinnan på en bänk på kyrkogården? Vill hon vara själv eller längtar hon efter att prata med någon? Är det jag som ska gå fram och fråga hur det är?

Vem är det som har odlat kakaobönorna till min chokladbit? Är det någon som kan leva på sin inkomst? Är det någon som misshandlas på sin arbetsplats? Är det ett barn som aldrig kommer kunna få gå i skolan? Kan jag välja hur det ska vara?

Vem är min nästa?

En viktig del i ett miljöarbete är att se varandra.

/Miljögruppen i Värnamo församling

~ Fairtrade ~ för miljön och för människovärdet

Fairtrade är en certifiering med kriterier för ekonomisk, social och miljömässigt hållbar utveckling i länder med utbredd fattigdom. Du hittar Fairtrade-märket på allt från kaffe och choklad till vin och bomull.

Kriterierna innehåller krav som bland annat innebär att odlarna får ett garanterat minimipris och att de anställda får avtalsenliga löner. Därutöver garanteras de en extra premie som exempelvis kan användas för att effektivisera jordbruket eller bygga skolor. Det finns också krav på att barn inte ska tvingas arbeta utan ha möjlighet att gå i skolan samt förbud mot skadliga bekämpningsmedel.

Genom att köpa Fairtrade-märkta produkter bidrar du till en internationell handel som baseras på respekt för mänskliga rättigheter och omtanke om miljön. Tack vare dina inköp

kan odlare och anställda i länder med utbredd fattigdom stärka sin position på världsmarknaden och med egen kraft förbättra sina arbets- och levnadsvillkor.

Fairtrade verkar för att skapa ett hållbart jordbruk både för de människor som arbetar med odlingen och för miljön. Fairtrade har valt att arbeta i regioner där risken för barnarbete är hög eftersom det är där certifieringen kan göra som mest nytta. Att bekämpa fattigdom är själva kärnan i Fairtrades verksamhet. Visionen är en världshandel med rättvisa villkor, där odlare och anställda ska ha möjlighet att skapa sig en trygg och hållbar tillvaro.

Läs mer på www.fairtrade.se

Vem har odlad kakaon till chokladen du köper? Titta efter Fairtrade-märket.

Sommarmusik 2024

~ I Nydala klosterkyrka ~

29/6 kl. 18.00

LeWe-kvartetten är en a capella-grupp från Mullsjö, som framför ett blandat program med sommarsånger, visor, jazz och klassiskt.

Gabriella Lernberg, sopran, Åsa Westroth, alt, Patrik Lernberg, tenor, Magnus Westroth, bas.

13/7 kl. 18.00

Välkommen till en orgelkonsert med titeln "All världen nu sig gläder". Organist Annie Hultstein spelar musik av David Wikander och Roland Forsberg med flera.

20/7 kl. 18.00

En sommarkonsert med kvartetten Kamomill, från Södra Vätterbygdens folkhögskola, bjuder på ett program med titeln "Mellanrummet". En stund med sång och musik i både visa, pop och jazztoner som ger möjlighet till en paus, ett mellanrum mitt i allt det andra. Lugnt och somrigt, men även nyarrangerat och finstämt. Vilhelm Öhrström, piano, Axel Madenfalk, elbas, Lucas Johansson, trumpet, Amanda Sparf, sång.

3/8 kl. 18.00

"Klockarens musikaliska värld"

Vi är alla bekanta med orgeln i kyrkan – men vilken musik spelade kyrkomusikerna på sina fioler och nyckelharpor under 1700-talet? Följ med på en resa in i en bortglömd musikalisk värld, i en konsert där berättande varvas med spel och sång.

Ida Meidell Blylod, violin och Johan Hedin, nyckelharpa.

10/8 kl. 18.00

"En musikalisk resa genom Jazz, Blues och visor!"

Duon Emil Ernebro och Jakob Jers bjuder på en konsert med spelglädje, spontanitet och sväng.

Emil Ernebro, gitarr och Jakob Jers, munspel.

Person i fokus:

Sakina Ntibanyitesha

Vem är Sakina Ntibanyitesha?

Jag är en 48-årig kvinna och har varit i Sverige i 21 år. Jag har tre barn och har bott i Luleå i 18 år och bor nu i en trea i Karlstad sedan 3 år. Jag tycker om att laga mat, promenera, dansa och sjunga, skriva, ibland tränar jag på gymmet och leker med barnen.

Jag har utbildat mig till undersköterska och jag har jobbat med det i 17 år. Här i Karlstad jobbar jag i hemsjukvården. Tyvärr blev jag tvungen att sluta med det för att jag har en skada i min axel. Jag går nu i tankar på att utbilda mig till något annat.

Hur kom drömmen om att bygga ett barnhem i Burundi till?

2007 hade jag mycket ångest och skuld känslor när jag såg hur barn och kvinnor i Sverige hade det så bra. Jag hade många svåra frågeställningar. Jag undrade hur världen kunde vara så skev. Varför kan inte alla ha det bra? Vad har Sverige gjort för att man ska ha det så bra och varför kan inte Burundi göra som i Sverige? Vad kan jag göra för att hjälpa mitt hemland att få det bättre? Vem kan höra min begäran? Vem kan ge mig styrka för att göra något som kan skapa en förändring? Vem kan jag vända mig till med mina tankar?

Det var då jag kom på att börja skriva böcker för att samla in pengar till att skapa en förändring i Burundi. Jag trodde att min berättelse skulle väcka mycket intresse och upplysa många människor i Sverige. Men tyvärr det blev inte riktigt så.

När jag insåg att det inte gick att tjäna mycket pengar på böcker kom jag på tanken att skriva brev till Burundis myndigheter för att presentera idén om barnhemmet. Tanken var att jag skulle samla in pengar till projektet genom insamlingar via bland annat sociala medier.

Hur kan ett barnhem förändra något i Burundi?

Idén att bygga upp barnhemmet skulle hjälpa många barn som bor på gatan och ge jobb till de fattiga invånare som bor på plats. Jobbtillfällen skapas medan bygget är i gång, vilket gör att de också kan försörja sina familjer. Barn som lever i barnhemmet skulle då kunna få gå i skolan, få mat för dagen och tak över huvudet. Då behöver de inte söka sig till prostitution, kriminalitet eller miliser. Då blir det en väldigt stark kontrast och positiv förändring mot vad barn tvingas till idag.

Sakina Ntibanyitesha föreläser om barnhemmet i Burundi i St Johannes kyrka.

Föreställ dig att barnhemmet är byggt och barnen börjar flytta in. Hur skulle det kännas? Vad händer sen?

När barnhemmet byggts och barnen flyttar in är för mig som ett mirakel, ett Guds under. Jag ser det framför mig och när det sker vill jag bara tacka, först Gud och sedan alla som har varit med och förverkligat drömmen! Äntligen får barnen ett hem, tre mål mat om dagen. Så börjar allt det andra. Barnen ska läkarundersökas fysiskt och psykiskt, få rena kläder, lära sig hur de ska bete sig mot varandra. De ska få vara med i olika sysslor i hemmet för att förstå bättre vad som krävs i ett hem. Här får inte förekomma någon mobbing. Dagen ska ha sitt schema och undervisning ska ske på platsen.

Du har gått igenom många tuffa svårigheter i ditt liv. Många människor skulle kanske sluta tro på Gud. Varför är du kristen?

Jag är född i en kristen familj. Mormor och jag var i kyrkan varje söndag. Jag sjöng i kyrkans barnkör. Och jag vet inte hur jag skulle klarat livet om inte med Guds hjälp. Jag vet också att Jesus älskar alla barn och jag ber att barnen i Rugombo, som är föräldralösa och hemlösa också ska få känna att de är älskade.

Hur hamnade du i Luleå?

Jag kom till Luleå som kvotflykting via FN. När jag flög från Kinshasa i Kongo trodde jag att vi skulle komma till Schweiz.

Jag hade aldrig hört talas om Sverige. Det var en stor omställning, kylan och snön, men framför allt mörkret under

vinterhalvåret var exotiskt. Maten var jag inte heller van vid och språket var svårt.

Hur kan vanliga människor här i Sverige hjälpa dig att förverkliga din dröm?

Genom att dela den! Att vara med och bekämpa hur barn utnyttjas, att bejaka barnens rättigheter att i stället växa upp och få en framtid i trygghet och med ett normalt liv. Jag såg hur bra barnen i Sverige hade det och jag drivs av att hjälpa de utsatta barnen i mitt hemland. Jag vill se dem skratta och gråta utan att vara rädda!

Jag är glad och tacksam att jag fick komma till Sverige och se hur barn kan få leva ett värdigt och tryggt liv.

TEXT: JOÃO FIGUEIREDO / CHRISTER FJORDEVIK
FOTO: JOÃO FIGUEIREDO

KONFA

2024/2025

GLÖM INTE ATT
ANMÄLA DIG
SENAST
1 SEPTEMBER!

14 ÅR? HAR DU ANMÄLT DIG TILL KONFA ÄN?

Att konfirmera sig är en möjlighet att lära känna nya människor, göra roliga saker och fundera över de stora frågorna i livet. Vad är viktigt för mig? Vem är Gud? Kan jag alltid vara mig själv? Varför finns ondska? Här blir du sedd och tagen på allvar tillsammans med dina vänner, både nya och gamla.

KONFA CLASSIC Vi träffas i församlingshemmet på torsdagar kl 16–18 med start 5 september. Vi går på gudstjänst tillsammans under året och gör någon utflykt.

Helgen den 4–6 oktober åker vi på ett lära-känna-läger till gården Tallnäs utanför Skillingaryd. Under våren 2025 kommer vi också ha ett avslutande 3-dagarsläger. Konfirmationshögtiden är planerad till 24 maj 2025 i Värnamo kyrka.

KOM OCH TRÄFFA OSS! Välkomna på en infoträff torsdag 30 maj kl 18 i församlingshemmet, Kyrkogatan 17 i Värnamo! Då har du och din/dina föräldrar möjlighet att träffa oss ledare, få veta mer och ställa frågor.

KOSTNAD Att konfirmera sig i Svenska Kyrkan är helt **gratis**. Det inkluderar även våra läger.

MER INFO OCH ANMÄLAN: www.svenskakyrkan.se/varnamo/konfa Kontakt: David Lindén, 073-0592770, david.linden@svenskakyrkan.se. Sista anmälningsdagen är 1 september.

Likt vårdagssol i morgonglöd

Visst är det härligt när ljuset återvänder. När våren kommer så blir dagarna längre och på något konstigt sätt så känns också solen starkare.

Vilken är din ton? Om livet skulle beskrivas som ett musikstycke och vi som tonerna i detta, så skulle vi kanske få anledning att fundera över både hur vi ljuder enskilt och tillsammans. Hur låter jag? Hur låter andra? Hur samspelar vi och uppnår harmoni? Vad kan Jesus som dirigent locka fram enskilt till helhet?

I Bibeln talas det om "Enheten i Kristus". Jag funderar på musik och harmoni. Alldeles säkert beror det på att jag sedan barnsben tillbringat mycket tid vid ett piano. Jag funderar vidare på delar och helhet, på det individuella kontra det gemensamma, harmoni kontra kaos. Jag tänker också på min egen och andras erfarenhet av vilken enhet Jesus ändå bidragit till som skapat respekt, försoning, förståelse och kärlek över alla gränser. Jag fascinerar fortfarande, efter 15 år vid pianot, vad varje tangent och ton på pianot kan åstadkomma i sig själv men framför allt tillsammans. En ensam ton åstadkommer inget musikstycke, men flera toner tillsammans kan verkligen bli till den ljuvaste musik, oavsett rytm, melodi, stil och tonart. Jag lärde mig att inse att alla toner och tangenter behövs. De spelar så att säga sina olika roller. Varje ton och tangent bidrar i ett musikstycke, i alla fall i livets musikstycke om vi tänker den bilden.

I livets musikstycke behövs varje människa med sin unika ton som bidrag i detta. Pauser hör också till för varje människa och ton. Varje människa behöver pauser för andhämtning, pauser och ansatser för nya insatser med sin personliga ton i livets musikstycke. Jesus kan jag se som världens bästa dirigent i livets musikstycke. Han är den som har total koll på partituret, allas ljudande toner. Han vet vad vi kan, vilken ton som är just vår egen och hur den bidrar till helheten och harmoni. När Jesus ber för sina efterföljare (dvs nyfikna, förväntansfyllda, längtande, tvivlande, trosvisna människor som du och jag) så ber han om att vi ska bli ett liksom Jesus och hans far i himlen är ett. Han ber inte om att vi ska bli lika, för vi är olika. Våra olikheter behövs.

Men han ber om att vi ska bli ett. Han pekar på att den gemenskap vi finner i honom är en enhet och en harmoni som överskrider alla våra gränser. Det finns plats för dig och mig med våra olika toner, våra olika unika bidrag. I Jesus hör vi samman. Han ger rum åt oss alla genom gemenskapen med sig själv. När vi börjar fästa vår blick på Jesus och övar oss att ljuda mänskligt och medmänskligt som han, så formas vi till en större och mer harmonisk helhet. Under hans vingar så lär vi oss att samspela för livets skull. Vi inser att alla toner behövs.

Han rustar mig och dig till att våga. Ibland lyckas vi och ibland misslyckas vi med våra insatser i livets musikstycke. Men han ger oss nya chanser att ljuda. Vi duger som de unika toner vi är.

Mästaren

Aldrig mer ett ont ord om trasiga fioler! En gång hörde jag Mästaren spela på bara två strängar. Han stod bland träden och spelade på sitt älsklingsinstrument, hymn efter hymn, visa efter visa, utkristalliserad smärta, och jag visste: Den fiolen var jag! Andra skulle inte ha ansett mig värd att spela på, men i hans händer dög jag! (Bo Setterlind).

Sommarkyrkor 2024

Välkommen in för en paus, en kulturupplevelse, ett rum fyllt av historia. Dörrarna står extra öppna och här finns plats för dig. Så oavsett om det du söker är utsikt eller insikt, finns här gott om utflyktsmål! Packa fikakorgen och gör en kyrksafari. I alla våra sommarkyrkor kan du eller dina barn dessutom leta efter och samla symboler. I år har Värnamo, Fryele och Nydala öppat som sommarkyrkor.

ÖPPETTIDER RÄTTVIST BUTIK, CAFÉ & SECOND HAND

Butik, café & second hand,
Storgatan 41

Våra ordinarie öppettider är:
Tisdag–fredag kl. 11.00–17.00

Våra öppettider i sommar är:
v.26–28 och 31–33
Tisdag 11.00–17.00
Onsdag 11.00–17.00
Torsdag 11.00–17.00
Lunchstängt 13.00–14.00

Obs! Helt stängt v. 29–30

Välkommen!

150 ÅR AV INTERNATIONELLT ENGAGEMANG

Vi lever alla under samma himmel, med samma rättigheter till ett värdigt liv. Sedan 1874 har vi fört denna kamp för och tillsammans med människor som lever i utsatthet över hela världen. I ryggen har vi världens största allians av kristna kyrkor, ACT-alliansen. De ger oss möjligheten att verka långsiktigt, men också att agera snabbt vid katastrofer och krig.

Vi tar med oss våra 150 år av erfarenheter när vi möter dagens och morgondagens utmaningar. Var med du också – bli månadsgivare!

Swisha din gåva till 123 587 75 35

KYRKOGÅRDSFÖRVALTNINGEN

INFORMERAR

Om du har möjlighet rekommenderar vi att du går en runda på Värnamo Södra kyrkogård (vid Apladalen) nu på försommaren. Gå in bland alla stora rhododendron som växer där och njut av stillheten, fågelsången och humlornas surr.

GRAVSKÖTSEL

Kyrkogårdsförvaltningen erbjuder gravskötsel mot en ersättning. I skötseln ingår vårblommor, sommarblommor, vinterdekoration, tvätt av gravsten, ogrärensning och allmänt underhåll av planteringen. Priset varierar lite beroende på planterings storlek, men ett snittpris är 990 kr per år. Önskar du att vi börjar sköta graven nu i sommar behöver vi veta det senast 1 juli. Kontakta oss för mer information.

TIDSASPEKTER VID DÖDSFALL

Det är mycket som behöver ordnas när någon dör och då kan det vara bra att känna till de olika tiderna som anges i begravningslagen.

5 kap § 10 Stoftet efter en avliden ska kremeras eller gravsättas snarast möjligt och senast en månad efter dödsfallet. 5 kap § 11 Askan efter en avliden som har kremerats ska gravsättas inom ett år från kremeringen. Det står alltså snarast möjligt i begravningslagen. Det kan betyda att några måste ta ledigt från jobbet och att planerade resor kan behöva avbokas.

Skatteverket, Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan har sammanställt en hemsida: www.efterlevandeguiden.se där du kan hitta information om att ta ledigt vid ett dödsfall eller en begravning. Där finns också mycket annan bra information om vad man bör tänka på vid ett dödsfall.

AKT MED URNA

Den vanligaste typen av begravning i Värnamo församling är en ceremoni i Uppståndelsekapellet med kista på plats. Begravningen kan antingen avslutas ute vid graven med att kistan sänks ner i graven eller avslutas inne i kapellet så att kistan antingen bärs ut av kyrkogårdspersonal lite senare eller att kistan förs ner för kremation. Begravning med kista ska ske snarast möjligt efter dödsfallet och absolut innan en månad har gått.

En del väljer att låta kremationen ske innan begravningen för att efter det ha en ceremoni i kapellet med en urna på plats. Begravningsceremonin kan antingen avslutas i kapellet med urngravsättning vid ett senare tillfälle eller avslutas vid graven med att urnan gravsätts i samband med ceremonin. En akt med urna bör ske först efter att en månad har gått sedan dödsfallet och inom ett år. Anledningen till att det bör ha gått minst en månad efter dödsfallet till dess att en akt med urna kan hållas är att kremationen och alla handlingar ska hinna bli klara.

DÖDSFALL UTOMLANDS

Vi har fått en del frågor kring vad som händer när någon dör på utlandsresan. Det beror ju på vilka försäkringar man har och i vilket land man befinner sig. På Regeringens hemsida står det:

”Om en svensk dör utomlands kan ambassaden ge anhöriga hjälp och stöd. Det kan vara i form av kontakt med lokala myndigheter, råd kring nödvändig dokumentation och registrering av dödsfallet.

Om försäkring finns hjälper vanligtvis försäkringsbolagets larmcentral till med den praktiska hanteringen kopplad till dödsfallet. De kan exempelvis betala hemtransport av den avlidne.”

EXPEDITIONEN HAR ÖPPET

Mån-tis 10.00–12.00

Tors-fre 10.00–12.00

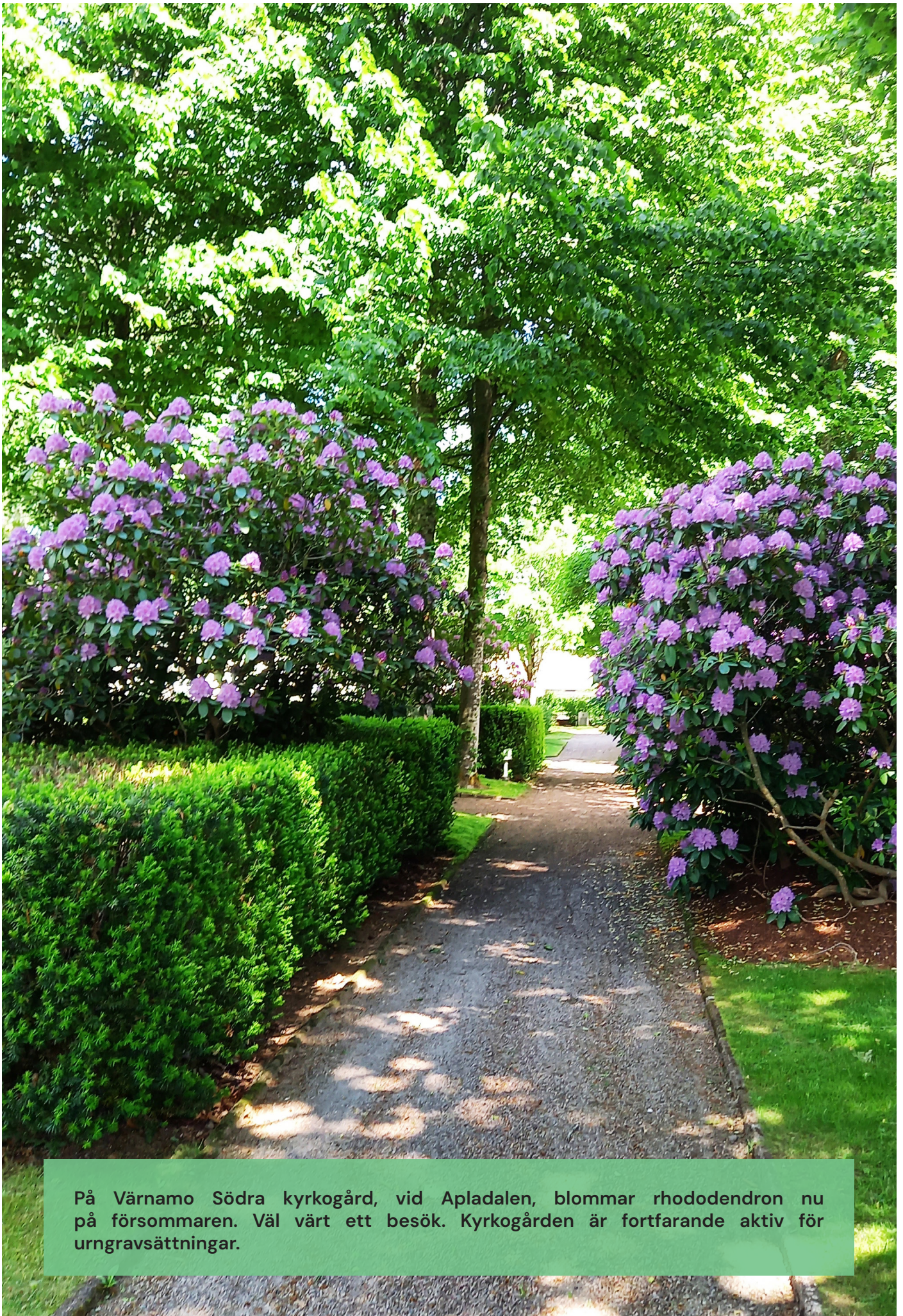
Telefon: 0370-30 04 70

Kyrkogatan 17, Församlingshemmet

e-post: varnamo.forsamling@svenskakyrkan.se

På Värnamo Södra kyrkogård, vid Apladalen, blommar rhododendron nu på försommaren. Väl värt ett besök. Kyrkogården är fortfarande aktiv för urngravsättningar.

				BEVEKA MED ORD	↓	RIKTNING	TANKE- PRODUK- TER	VISAR SIG SOM EN DUVA VID JESUS DOP	OSKARP	↓	GE HALS	FÅNGST- NÄT		
				ÖGONDEL				↓	RÄCKER LÄNGE					
				↓					SAM- LING- LOKAL					
				↓	KAN LÄG- GAS PÅ RYGGEN		TRODDE MAN ATT ATOMEN VAR FÖRR							
				↓					MELLAN- RUM	BÅDE FRASIGT KEX OCH BROTT	STYR OCH STALLER			
	LÄGGER LJUSBLÅ ÄGG		THULIN OCH BERGMAN						FÄRD- VAG					
	SLÄTTER- VERKTYG					VARA ELD OCH?								
↓	KRON- PRINS	EN VÄLDIG I UPP 5:2	↓	SCEN- PERSON- LIGHET	↓	TONÄRS- PLÅGA	MITT I HAND	EFTER- LÄMNING			HÖRS FRÅN HÄGE			
↓			→					↓	LAND I VÄSTRA ASIEN	VARAKTIG SKADA	SAND- JORD	FÖR- BUDET GIFT		
VÄG- FÄNGARE TROLL- KONST							RÖR SIG SOM EN FISK					VILLE RINGA HEM		
↓				NUMMER I MAT	→	TOG HEM GULDET	VÄRK- TABLETT SPIS				HAR STRÄVA BLAD	DE RIKA ÖRTES- ÄNGAR OCH ..... GRÖNA TRÄD	SUPER- HJÄLTE- PLAGG	
	OST- MASSA					KÖPS OCH SÄLUS KOD- SYSTEM				LÄTT- METALL SILVER- STAD	↓	FÖRMID- DAG HIMMELSK FÖDA		
↓				KAN MAN HA IS I FRÅN POSITIV					NICKA TILL KAFFE- STÄLLE					
VÅGAD RÖRELSE		ETT SLAGS HALS- DUK		HASSEN KHEMIRI				OMSLUTA MATGAS				↓	TERN- HEIM	
VILL MYCKET HA	MALVERK PÅ SAMMA SIDA						ENGELSK JORD SKALL- GÅNG				OBE- ROENDE LIBERAL TIDNING		VARA VÄRDS- LÖS	
↓				HEB 4:10 GÅ IN I GUDS			OBE- HAGLIG SMÅK KROKODIL				LIKATÄN- KANDE BOYE			
HJUL- MITT KUNG I BIBELN			↓	EXCEN- TRISK KROPPS- RÖRELSE					KREDIT	SMÖRJER KRÄSET	DETONA- TION EN VETEN- SKAP			
↓						BUSKE SOM ETT TROLL		↓					HUGG INI	RÖR PÅ PÅKAR- NA
VANSBRO ÄR EN DEL AV?							SES MED BLICK NYHETS- BYRÅ					BELÄG- NING		
↓							BRIST- SJUK- DOM					RÄKNE- ORD		
	SYSTRARNA MARTAS OCH MARIAS HEMBY			INGET ATT SPARA PÅ					MED BIL RUNT MAGEN				ARGON	

Korsordsmakare: Hanna Fredholm

G R A T T I S

SOMMARKRYSS

Tack till alla korsordslösare som skickade in sina svar på det senaste korsordet. Vi gratulerar vinnarna:

Lilian Bergquist, Camilla Valenzuela och Christina Lindetorp

Rätt svar i nr 1, 2024:

Nåden är en vanlig dag

Lös korsordet och skicka in meningen du får fram i de färgade rutorna. Kom ihåg att ange din adress så att vi kan skicka eventuell vinst.

Sänd in lösningen till:

Svenska kyrkan, Box 624, 331 26 Värnamo

...eller mejla lösningen till:

varnamo.forsamling@svenskakyrkan.se

**VI VILL HA DITT
SVAR SENAST
DEN 21 JULI!**

Tre vinnare får var sitt
presentkort på 100 kr i
Rättvist butik och café.

@vmoforsamling

@svkvarnamo